

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/446/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113202665
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2113202665.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., Prievozská 6/A, Bratislava, IČO: 35 697 270, proti žalovanej: T. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. X, T., t.č. N. X, R., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, IČO: 42 176 778, Važecká 16, Prešov, zastúpeného advokátom: JUDr. Ambróz Motyka, Nám. SNP 7, Stropkov, o zaplatenie 544,96 Eur s príslušenstvom, na odvolanie vedľajšieho účastníka na strane žalovanej proti dopĺňaciemu rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 23. septembra 2013, č.k. 8C/460/2013-81, takto

rozhodol:

Odvolací súd dopĺňací rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým dopĺňacím rozsudkom súd prvého stupňa rozhodol o náhrade trov konania účastníkov tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil s použitím § 142 ods. 2, § 151 ods. 8 O.s.p. a vecne tým, že rozsudkom č.k. 8C/460/2013 zo dňa 19.09.2013 súd rozhodol tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 246,63 Eur, úrok z omeškania 9,25% ročne zo sumy 246,63 Eur od 10.06.2011 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti návrh zamietol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 15.10.2013. Nakoľko v citovanom rozsudku súd nerozhodol o náhrade trov konania, preto o nich rozhodol v zmysle § 166 ods. 1 O.s.p. dopĺňacím rozsudkom. Samotné rozhodnutie o náhrade trov konania potom s použitím § 142 ods. 2 O.s.p., keď žalobca bol v konaní čiastočne úspešný, lebo mal úspech 45% a neúspech 55%. V takomto prípade pri relatívne nízkom celkovom úspechu žalobcu, ktorý je menší ako 50%, považoval za vhodnejšie pristúpiť k odlišnej aplikácii ako ust. § 142 ods. 2 O.s.p., a preto súd o trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu jeho trov a na základe uvedeného nerozhodoval ani samostatnou výrokovou vetou o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka.

Proti tomuto dopĺňaciemu rozsudku podal odvolanie vedľajší účastník na strane žalovanej a poukázal na to, že predmetom konania boli dva samostatné nároky, ktoré z vôle navrhovateľa sa stali predmetom jedného konania, hoci mohli byť predmetom samostatných žalôb. Išlo o nárok na sumu 248,96 Eur za nezaplatené elektronické komunikačné služby a o sumu 305,- Eur titulom náhrady škody. Po doručení návrhu na začatie konania spolu s prílohami, podal vo veci vyjadrenie zo dňa 09.04.2013, v ktorom konkretizoval rozsah svojho pôsobenie a uviedol, že do konania vstupuje na strane žalovaného iba ohľadne nároku na náhradu škody, pričom nárok žalobcu vo výške 248,96 Eur s príslušenstvom za poskytnuté elektronické komunikačné služby nenamieta. Z uvedeného bolo jasné, že vedľajší účastník vstúpil do konania iba v časti nároku na náhradu škody. Zdôraznil, že ako vedľajší účastník je odlišným subjektom, než je žalovaný, na strane ktorého vystupuje. V tom, že ako vedľajší účastník vstúpil do konania, kde sú porušované práva spotrebiteľa, je špecifickosť jeho pôsobenia v konaní zároveň

naplnením ust. § 93 ods. 4 druhá veta O.s.p., pričom vedľajší účastník koná iba sám za seba. Poukázal na rozhodnutie R 53/1993, v zmysle ktorého ak je nárok uplatnený v návrhu súhrnnou sumou a ide pritom o zaplatenie viacerých peňažných nárokov, z ktorých každý by mohol byť predmetom samostatného návrhu, právny zástupca navrhovateľa si môže uplatňovať odmenu za zastúpenie v zmysle § 17 ods. 4 Vyhlášky č. 240/1990 Zb. Polovica tarifnej odmeny v ostatných spojených veciach sa vyrátava z každého peňažného nároku osobitne. O trovách konania obdobne rozhodol aj Najvyšší súd SR v právnej veci o náhradu škody na zdraví, v ktorej boli jednou žalobou uplatnené dva samostatné nároky (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 26.01.2011, sp. zn. 4M Cdo 20/2010). Tiež poukázal na obsah publikácie „Trovy konania v civilnom procese“, Ján Mazák, Ľudovít Šoltýs, a mimoriadne vydanie Bulletinu slovenskej advokácie z roku 1997. Poukázal na rozhodnutie iných krajských súdov v obdobných veciach, konkrétne Krajského súdu v Prešove, rozhodnutie č.k. 14Co/11/2013-207 zo dňa 21.06.2013. Ide o rozhodnutie, v ktorom odvolací súd diferencoval úspech ohľadne uplatnenia jednotlivých nárokov. Navrhol preto, aby odvolací súd rozhodol tak, že napadnutý výrok o trovách vedľajšieho účastníka mení tak, že žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania vo výške 78,50 Eur a zároveň si uplatnil aj trovy odvolacieho konania vo výške 12,45 Eur + režijný paušál + DPH, tzn. v celkovej výške 24,31 Eur.

Žalobca a žalovaná odvolanie nepodali a k doručenému odvolaniu vedľajšieho účastníka sa písomne nevyjadrili.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie a konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka nie je dôvodné.

Rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (výroky I. a II.) nebol napadnutý odvolaním, tzn. že nadobudol právoplatnosť dňom 15.10.2013. Predmetom odvolacieho prieskumu je dopĺňací rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým rozhodol o náhrade trov konania

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku ak konanie bolo zastavené.

V zmysle ods. 2 § 146 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

V zmysle § 148 ods. 1 O.s.p. štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Ak sú u niektorého účastníka predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah, ktorý mu súd priznal.

Podľa § 151 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčíslieť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia (ods. 1). Trovy konania určí súd podľa sadzobníkov a podľa zásad platných pre náhradu mzdy a hotových výdavkov. Určiť výšku trov môže predseda senátu alebo samosudca až v písomnom vyhotovení rozhodnutia (ods. 5). Vo výroku o náhrade trov konania súd vyjadří osobitne trovy právneho zastúpenia a iné trovy konania, ktorých náhrada sa účastníkovi priznáva (ods. 8).

Prvostupňový súd preskúmaným rozhodnutím, rozhodol vzhľadom na približne rovnaký úspech a neúspech žalobu a žalovaného a odporcu tak, že žiadny z účastníkov, tzn. že ani vedľajší účastník na strane žalovaného nemá právo na náhradu trov konania s použitím § 142 ods. 2 O.s.p..

Podľa § 93 ods. 1 O.s.p. ako vedľajší účastník môže sa popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa § 93 ods. 3 O.s.p. do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Z vyššie citovaného ustanovenia vyplýva, že vedľajší účastník má rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania, z čoho vyplýva i jeho nárok na náhradu trov konania v zmysle ust. § 142 a nasl. O.s.p..

I keď zo spisu vyplýva, že vedľajší účastník nahlásil vstup do konania len ohľadne nároku o náhradu škody, podľa názoru odvolacieho súdu takýto postup nie je možný. Občiansky súdny poriadok v citovanom § 93 O.s.p. pripúšťa vstup vedľajšieho účastníka do konania ak takéto, pokiaľ má právny záujem na jeho výsledku. Nie možné, aby išlo o vstup ohľadne časti konania, tzn. len ohľadne niektorého z nárokov, ohľadne ktorých je predmetné konanie. Je preto na úvahe subjektu majúceho záujem o vstup do konania, či vstup nahlási alebo nie.

Vedľajší účastník v zmysle cit. § 93 O.s.p. vystupuje v konaní vedľa hlavného účastníka buď žalobcu, alebo žalovaného. Vedľajší účastník, ktorého účasť je teda možná len v sporových konaniach, je treťou osobou a stane sa ním v okamihu, kedy dôjde súdu oznámenie, že vstupuje do konania a ku ktorému účastníkovi sa pridružuje. Prípustnosťou vedľajšieho účastníctva v konaní sa súd zaoberá až potom, čo ten, ku ktorému sa účastník pridružil, alebo jeho protistrana, namietne prípustnosť takéhoto postupu (por. Rozsudok NS SR 8SŽ 43/2007). Podmienkou účasti tretej osoby ako vedľajšieho účastníka je jej právny záujem na víťazstve toho účastníka, ku ktorému pristupuje. Právny záujem na výsledku konania musí vedľajší účastník preukazovať zásadne v prípade, ak niektorý z účastníkov namietne jeho neprípustnosť v konaní. Splnenie podmienky právneho záujmu na výsledku konania, tzn. víťazstva niektorého z účastníkov, súd potom musí riešiť podľa hmotného práva. O právny záujem ide vtedy, ak rozhodnutím súdu vo veci bude dotknuté právne postavenie vedľajšieho účastníka, t.j. jeho práva a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva (por. rozsudok NS SR, sp. zn. 3Cdo 140/2005).

Rozhodovanie o náhrade trov konania, ktoré predstavuje jeden celok, aj keď predmetom jedného konania môžu byť viaceré samostatné nároky, je vždy závislé od výsledku konania, t.j. od rozhodnutia vo veci samej, ktoré môže byť meritórne. Rozhodnutiu o trovách konania preto musí vždy predchádzať rozhodnutie o celom predmete konania, t.j. o všetkých uplatnených nárokoch (s výnimkou prípadu, kedy sa napr. konanie končí vo vzťahu k niektorému z účastníkov), len tak totiž možno posúdiť otázku úspechu a neúspechu toho ktorého účastníka konania. V posudzovanom prípade súd prvého stupňa

samostatným rozsudkom rozhodol o predmete konania tak, že návrhu čiastočne vyhovel a čiastočne ho zamietol.

Odvolací súd nezdieľa názor odvolateľa, že súd vo vzťahu ku každému jednotlivému samostatnému nároku by mal samostatne rozhodnúť aj o trovách konania. V zmysle zásad vzťahujúcich sa na rozhodovanie o trovách konania je totiž možné priznanie náhrady trov konania buď účastníkom na strane žalobcu alebo účastníkom na strane žalovaného, a to v spojení so zásadou zodpovednosti účastníka za výsledok konania, ktorá je vyjadrená v § 142 ods. 1 a 2 O.s.p. a v prípade (čiastočného) zastavenia konania i v zmysle § 146 ods. 2 O.s.p., ktoré vyjadruje výnimku zo zásady trov konania podľa pomeru úspechu vo veci a ktoré vyžaduje zodpovednosť za zavinenie účastníka, ktorého procesný úkon mal za následok zastavenie konania, pričom je potrebné prihliadať na celkovú úspešnosť účastníka v konaní.

V zmysle citovaného ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. má žalobca vo veci plný úspech vtedy, keď súd vyhovie jeho žalobe v plnom rozsahu. Žalovaný má vo veci plný úspech vtedy, keď súd žalobu v plnom rozsahu zamietne. O žiaden z takýchto prípadov v tomto konaní nešlo. Ak nejde o prípad, kedy bolo žalobe celkom vyhovené, musí byť v zmysle citovaného ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. náhrada trov pomerne rozdelená. To vyžaduje určiť pomer úspechu oboch účastníkov (oboch strán) vo veci a od úspechu účastníka (vítanej strany) odčítať jeho neúspech (t.j. mieru úspechu druhej strany). Vo výške rozdielu má účastník právo, aby mu druhý účastník (druhá strana) nahradil pomernú časť trov, ktoré vynaložil pri účelnom uplatňovaní alebo bránení práva. Výška trov, ktoré v konaní vznikli druhému účastníkovi, je tu nerozhodná. Ak je pomer úspechu a neúspechu u oboch strán rovnaký alebo približne rovnaký, súd vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Pri uplatnení viacerých samostatných nárokov sa musí ich samostatnosť prejavovať aj pri rozhodovaní o trovách konania (pozri R 28/1970; tiež rozhodnutie NS SR, sp. zn. 7 Cdo 39/2011). To znamená, že aj otázku úspechu a neúspechu v konaní toho ktorého účastníka treba hodnotiť vo vzťahu ku každému uplatnenému nároku samostatne. Pri číselnom vyjadrení náhrady trov konania (t.j. peňažnou sumou) bude treba celkový náklad týkajúci sa celého nároku, ktorý tomu ktorému účastníkovi vznikol, rozdeliť v pomere k výške uplatňovaných dielčích nárokov a v rámci týchto dielčích nárokov posúdiť mieru úspechu a podľa nej priznať náhradu úspešnému účastníkovi.

V občianskom súdnom konaní súd postupuje tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov a vedie konanie tak, aby nedochádzalo k porušovaniu práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb a aby sa práva nezneužívali na úkor týchto osôb (§ 1 a § 2 O.s.p.).

Podľa § 155 ods. 1 O.s.p. obsah rozhodnutia vo veci samej vysloví súd vo výroku rozsudku. Vo výroku rozhodne tiež o povinnosti na náhradu trov konania, pokiaľ o nej nerozhodne samostatne.

Výrok každého rozhodnutia všeobecného súdu konajúceho v civilnom procese vyjadruje záväzný a zásadne nezmeniteľný názor súdu na predmet jeho rozhodovania. Výrok súdneho rozhodnutia však nemožno vnímať oddelene, od záhlavia a odôvodnenia súdneho rozhodnutia, lebo v odôvodnení má byť uvedené z akých skutkových a právnych dôvodov bol výrok rozhodnutia prijatý vo vzťahu k účastníkom, ktorí sú uvedení v záhlaví rozhodnutia, pričom tieto skutkové a právne dôvody sú jedinými dôvodmi na vynesenie rozhodnutia.

Základné právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby postup a rozhodnutie súdu bolo preskúmateľné, aby rozhodnutie obsahovalo dostatok relevantných dôvodov objasňujúcich výrok a súčasne, aby takéto rozhodnutie nebolo arbitrárne. Toto sa týka aj rozhodnutia o náhrade trov konania. V súlade s aplikovateľnou judikatúrou odôvodnenie o trovách konania treba posudzovať v kontexte celého rozhodnutia (I ÚS 230/04). Ak súd rozhodne o náhrade trov konania, musí sa vždy zaoberať otázkou úspechu v konaní, zavinenia, prípadne okolností hodných osobitného zreteľa, prípadne, či u niektorého z účastníkov neboli splnené podmienky pre oslobodenie od súdnych poplatkov.

Podľa názoru krajského súdu súd prvého stupňa pri rozhodovaní o náhrade trov konania sa v danom prípade vyššie citovanými ustanoveniami, ktoré sa týkajú rozhodnutia v časti o náhrade trov konania, riadil. Náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je len doplnená zásadou zavinenia.

Súd prvého stupňa vzhľadom na čiastočný úspech žalobcu i žalovanej v danom prípade správne postupoval, keď o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. a po celkovom posúdení otázky, z akej časti bol ten ktorý účastník úspešný, po zistení, že tento pomer bol približne rovnaký rozhodol, že žiadny z účastníkov, tzn. ani vedľajší účastník nemá právo na náhradu trov konania.

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd dopĺňací rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým bolo rozhodnuté len o trovách konania s použitím § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej ako vecne správny potvrdil.

V odvolacom konaní bol úspešný žalobca, v dôsledku čoho mu v zmysle § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania voči v odvolaní neúspešnému vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej. Keďže, ale žalobca si právo na náhradu trov odvolacieho konania návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil a podľa obsahu spisu mu žiadne ani nevznikli, odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.